

Regeringskansliet

Yttrande över betänkandet Sysselsättning och boende på landsbygden (SOU 2025:82)

Er beteckning: LI 2025/01360

Länsstyrelsen i Västmanland har emottagit ovanstående remiss och lämnar härmed sitt yttrande.

Redogörelse för ärendet

Från Regeringskansliet inkom den 10 juli 2025 ovanstående remiss.

Bakgrunden till utredningen är att bedöma om jordförvärvslagen (1979:230) ska ändras så att investeringsintensiva djurhållande jordbruksföretag och jordbruksföretag som avser att göra en första investering i djurstallar och som bedrivs i aktiebolagsform ska kunna ges tillstånd att förvärva viss jordbruksmark. Syftet med översynen är att förbättra förutsättningarna för aktivt brukande av jordbruksmarken och därigenom för sysselsättning och bosättning på landsbygden.

Utredningen ska även ta ställning till om det utöver djurhållande jordbruksföretag finns andra typer av jordbruksföretag som bör kunna få tillstånd att förvärva jordbruksmark och redogöra för de möjligheter och risker som en sådan ordning kan innebära.

Utredningen har även haft uppdraget att göra en översyn av bestämmelserna om förvärvstillstånd i glesbygd och ta ställning till om bestämmelserna kan anpassas till dagens förhållanden.

Utredningen föreslår att aktiebolags möjlighet att förvärva lantbruksegendom ska bibehållas enligt nuvarande regler. På så sätt bevaras markägarbalansen och konkurrensneutraliteten mellan associationsformer och olika lantbruksföretag.

Ökade möjligheter för vissa aktiebolag att förvärva viss jordbruksmark riskerar att leda till negativa konsekvenser för jordbrukets utveckling samt bosättning och sysselsättning på landsbygden.

Utredningen föreslår att släktskapsundantaget ska utvidgas till att omfatta förvärv där förvärvaren eller, när makar förvärvar gemensamt, någon av dem är överlåtarens förälder eller syskon. Släktskapsundantaget utökas eftersom syskon och förälder, med eventuella makar, troligtvis ändå skulle få förvärvstillstånd efter en prövning enligt 7 § första stycket jordförvärvslagen. På så sätt besparas onödiga förvärvsprövningar, kostnader samt administrativa bördor för både de enskilda och det allmänna.

Utredningen föreslår vidare att regeringen ska lämna uppdrag till länsstyrelserna att i nära dialog med kommunerna se över eventuella ändringar vad gäller områden som ska vara glesbygd.

Utredningen föreslår även att regeringen ska ge Jordbruksverket och länsstyrelserna i uppdrag att genomföra utbildningsinsatser och ta fram gemensamma rutiner som stärker förutsättningar för en enhetlig och ändamålsenlig handläggning av ärenden om förvärvstillstånd i glesbygd.

Utredningen föreslår att statens inlösenkyldighet ska tas bort för köp av lantbruksegendom som blir ogiltig på grund av vägrat förvärvstillstånd enligt 7 § första stycket Jordförvärvslagen (1979:230). På så sätt kan glesbygdsbestämmelserna tillämpas fullt ut utan hänsyn till om en intressent, alltså en alternativ köpare, betalar samma pris som köparen, om det finns tillräckliga medel för inlösen i Jordfonden eller bestämmelserna om statligt stöd.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2026. Det ska införas en övergångsbestämmelse om att äldre föreskrifter fortfarande gäller för de ärenden där förvärvstillstånd har vägrats före ikraftträdandet.

Länsstyrelsens ställningstagande

Länsstyrelsen i Västmanlands län tillstyrker utredningens förslag.

De som medverkat i beslutet

I detta ärende där landshövding Johan Sterte beslutat har jordförvärvshandläggare Eva Eriksmarck varit föredragande. I den slutliga beredningen har även avdelningschef Maria Ek medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.